

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Кафедра здоров'я людини та фізичної реабілітації

Затверджую

Ректор Дрогобицького державного
педагогічного університету
імені Івана Франка
_____ Н.В.Скотна.
“ ___ ” _____ 2017р.

ПРОГРАМА

Практики
за профілем майбутньої роботи

для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузі знань – 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини
Напряму підготовки - 6.010203 «Здоров'я людини»

Програму уклали: к.мед.н., доцент кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації Матрошилін О.Г., викладач кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації Кузан М.М.

Рецензенти:

кандидат біологічних наук,
доцент, завідувач кафедрою
анатомії, фізіології та валеології
Дрогобицького державного
педагогічного університету
імені Івана Франка

Затверджено

На засіданні кафедри здоров'я людини та
фізичної реабілітації
(протокол № ___ від « ___ » _____ 2017 р.)

Затверджено

На засіданні науково-методичної ради
факультету фізичного виховання
(протокол № ___ від « ___ » _____ 2017 р.)

доктор медичних наук, професор, завідувач
кафедри здоров'я людини та фізичної
реабілітації Дрогобицького державного
педагогічного університету імені Івана
Франка

Затверджено

На засіданні науково-методичної ради
університету
(протокол № ___ від « ___ » _____ 2017 р.)

Затверджено

На засіданні вченої ради університету
(протокол № ___ від « ___ » _____ 2017 р.)

Дрогобич, 2017

I. ВСТУП

Практика за профілем майбутньої роботи має важливе значення в системі професійної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 0102 *Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини, напряму підготовки 6.010203 «Здоров'я людини»* та є перевіркою теоретичних знань та набуття практичних навиків з фахових дисциплін в процесі проходження практики.

Зміст програми практики за профілем майбутньої роботи регламентується обов'язковими нормативними документами МОН України та Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка й відповідає профілю підготовки фахівців з фізичної реабілітації. Програма складена відповідно до освітньої програми і навчального плану підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з урахуванням досвіду організації та проведення практик і відповідної наукової та навчально-виховної роботи викладачів провідних кафедр факультету.

Предметом практики є професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації у відділеннях відновного лікування лікувально-профілактичних закладів, в закладах санаторно-курортного типу, в реабілітаційних центрах.

Структурно-логічна схема місця практики за профілем майбутньої роботи в освітньо-професійній підготовці фахівців з фізичної реабілітації: практика за профілем майбутньої роботи передбачена навчальним планом після набуття студентами відповідного обсягу знань при вивченні ряду навчальних дисциплін циклу професійної підготовки: "Фізична реабілітація при захворюванні внутрішніх органів", "Фізична реабілітація при хірургічних захворюваннях", "Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи", "Фізична реабілітація", "Реабілітаційні технології", "Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної і дихальної систем", "Фізична реабілітація при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату", "Фізична реабілітація в акушерстві та гінекології", "Фізіотерапія".

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ ЗА ПРОФІЛЕМ МАЙБУТНЬОЇ РОБОТИ

Мета, завдання і нормативний зміст практики за профілем майбутньої роботи майбутніх фахівців з фізичної реабілітації визначаються відповідною освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти *галузі знань - 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини, напряму підготовки - 6.010203 «Здоров'я людини».*

Мета: перевірка, закріплення та поглиблення психолого-педагогічних, фундаментальних та фахових знань, отриманих при вивченні передбачених навчальним планом дисциплін циклів загальної і професійної підготовки та формування професійних умінь і навичок, необхідних для професійної діяльності у закладах лікувально-профілактичного, санаторно-курортного, оздоровчо-реабілітаційного типів.

Завдання практики:

- ✓ поглибити і закріпити теоретичні знання та навчитись застосовувати ці знання для оволодіння практичними навиками у лікувально-реабілітаційних закладах;
- ✓ ознайомити студентів з організацією лікувально-реабілітаційних заходів у реабілітації хворих із різними нозологічними формами захворювань, травмами та інвалідами;
- ✓ оволодіти методикою та прийомами лікарсько-педагогічного контролю при проведенні занять з хворими та інвалідами в кабінеті або відділеннях лікувальної фізкультури лікувально- реабілітаційних закладів;
- ✓ вміти складати комплекси лікувальної гімнастики для хворих та осіб з інвалідністю і застосовувати їх в процесі проходження практики;
- ✓ набути практичних навиків в процесі проведення процедур у фізіотерапевтичних кабінетах або відділеннях лікувально-реабілітаційних закладів;
- ✓ практично використовувати теоретично-засвоєнні прийоми

лікувального масажу при різних нозологічних формах захворювань та травм;

- ✓ оволодіти практичними навиками в процесі роботи в кабінетах механо- та працетерапії;
- ✓ залучення студентів до участі в науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах з підготовкою та публікацією тез доповідей за результатами виконання науково-дослідної роботи.

Після завершення практики студенти повинні вміти:

- визначати ступінь функціональних порушень різних органів та систем, стадію захворювання або характер їх пошкоджень;
- обґрунтовувати вибір засобів фізичної реабілітації: ЛФК, лікувальний масаж, фізіотерапія, працетерапія, механотерапія та визначати мету та завдання комплексного лікування;
- складати схеми фізичної реабілітації і відповідно до неї пропонувати комплекс реабілітаційних заходів при різних нозологічних формах захворювань та травмах на лікарняному чи в післялікарняному періодах відновного лікування залежно від спеціалізації лікувально-профілактичного закладу, де проводиться практика (лікарня, диспансер, санаторій, реабілітаційний центр, тощо);
- володіти методиками оцінки ефективності застосування засобів фізичної реабілітації, які використовуються в лікувально-профілактичному закладі;
- опанувати навичками роботи з медичною документацією, яка ведеться в кабінетах або відділеннях лікувальної фізичної культури, лікувального масажу, фізіотерапії, бальнеотерапії тощо.

Кількість годин і кредитів, які відводяться на практику за профілем майбутньої роботи: згідно з освітньою програмою і навчальним планом на практику за профілем майбутньої роботи відведено 225 годин /7,5 кредитів ECTS.

3. БАЗИ ПРАКТИКИ ЗА ПРОФІЛЕМ МАЙБУТНЬОЇ РОБОТИ

Базами практики за профілем майбутньої роботи є лікувально-реабілітаційні установи, санаторії, реабілітаційні відділення міських лікарень забезпечені висококваліфікованими кадрами і відповідають вимогам програми практики. Вибір баз практики проводиться на основі аналізу можливостей лікувально-профілактичних закладів щодо їх придатності до проведення відповідної практики студентів.

З базами практики університет завчасно укладає Договір на її проведення за встановленою формою. Ці угоди є юридичною підставою для проведення практики. Тривалість дії угоди погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період конкретного виду практики або на термін до п'яти років.

У окремих випадках студенти за погодженням з кафедрою можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для укладання відповідної угоди, за умови відповідності лікувально-оздоровчої установи всім вимогам програми практики.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ ЗА ПРОФІЛЕМ МАЙБУТНЬОЇ РОБОТИ

Відповідальність за організацію і проведення практики покладається на ректорат університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює керівник практики університету.

На факультеті відповідальними за організацію і проведення практики є деканат і факультетський керівник практики. Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра здоров'я людини та фізичної реабілітації.

Розподіл студентів за базами практики готує деканат факультету разом з факультетським керівником практики. Для підготовки наказу по університету, факультет за два тижні до початку практики за профілем майбутньої роботи

готує інформацію, в якій вказуються термін проведення практики студентів відомості про студентів (прізвище і ініціали, спеціальність, група, база проходження практики, керівники практики від кафедри).

Факультетський керівник практики:

1. Розподіляє студентів між лікувально-реабілітаційними установами.
2. Перед початком практики організовує і проводить настановну консультацію з питань проходження практики.
3. Контролює роботу керівників практики від кафедри, вживає заходи з ліквідації недоліків у її організації та проведенні.
4. Перевіряє звітну документацію студентів за результатами проходження практики.
5. Бере участь в обговоренні проблемних питань щодо організації та проведення практики студентів та вживає заходів щодо її покращення.
6. Складає звіти про підсумки проходження практики.

Навчально-методичне керівництво практикою за профілем майбутньої роботи, контроль за виконанням програми практики здійснюють ***керівники практики від кафедри***, в обов'язки яких входить:

1. Подання на базу практики списку студентів та узгодження з керівником практики від бази практики змісту завдань для кожного студента або групи студентів.
2. Проведення інструктажу про порядок проходження практики за профілем майбутньої роботи.
3. Інформування студентів-практикантів про систему звітності з практики за профілем майбутньої роботи.
4. Контроль за проходженням студентами практики.
5. Приймання заліку з практики.
6. Участь у засіданнях кафедри та вченої ради факультету з питань обговорення результатів проходження студентами практики за профілем

майбутньої роботи.

Обов'язки керівника практики від бази зазначені в угодах між університетом і базами практики.

Обов'язки студента-практиканта:

1. Взяти участь у настановній консультації з питань організації та проходження практики;
2. Своєчасно приступити до проходження практики;
3. Дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та правил внутрішнього розпорядку бази практики.
4. Якісно та в повному обсязі виконувати усі завдання, передбачені програмою практики, нести відповідальність за виконану роботу.
5. Своєчасно оформити передбачену програмою документацію про проходження практики за профілем майбутньої роботи та скласти залік.

5. ЗМІСТ ПРАКТИКИ ЗА ПРОФІЛЕМ МАЙБУТНЬОЇ РОБОТИ

1. Організація діяльності практиканта

1. Проведення зі студентами настановної консультації. Перед початком практики зі студентами проводиться консультація з питань проходження практики за профілем майбутньої роботи, в процесі якої обговорюються її завдання і зміст, даються рекомендації щодо практичної роботи. Студентів знайомлять з наказом про їх розподіл між базами проходження практики, з керівниками практики від випускової кафедри.

2. Ознайомлення студентів з документацією планування та звітності за результатами практики. Факультетський керівник практики доводить до відома студентів вимоги щодо складання індивідуального плану та графіку проходження практики в лікувально-профілактичному закладі, вимоги щодо ведення щоденника практики, знайомить їх з переліком і змістом документації, необхідної для захисту практики за профілем майбутньої роботи, перелік якої наведено нижче.

II. Ознайомлення

Кожен керівник практики від випускової кафедри знайомить студентів:

- з методистами лікувально-профілактичного закладу, які будуть керувати ними під час проходження практики, із структурою лікувально-профілактичного закладу, його лікувальною базою та матеріальним забезпеченням;
- з методами і принципами комплексного лікувально-реабілітаційного відновлення стану здоров'я пацієнтів на базі проходження практики.

III. Вивчення:

- основ етики і деонтології у спілкуванні з хворими, інвалідами і персоналом лікувально-профілактичного закладу;
- правил та особливостей ведення медичної документації у кабінетах та відділеннях лікувально-профілактичного закладу;
- методик проведення комплексів реабілітаційних процедур (лікувальної гімнастики, лікувального масажу, фізіотерапевтичних і механотерапевтичних процедур та працетерапії).

IV. Реабілітаційна робота, яка передбачає:

- проведення обстеження пацієнтів, збір необхідних даних для оцінки функціональних можливостей органів і систем з метою встановлення реабілітаційного діагнозу;
- складання програми реабілітації і визначення комплексу реабілітаційних заходів у кожному конкретному випадку;
- самостійне проведення реабілітаційних процедур із застосуванням різних засобів фізичної реабілітації (заняття з лікувальної гімнастики, в тому числі із застосуванням механотерапевтичних апаратів, процедури лікувального масажу, фізіотерапевтичні процедури, заняття працетерапії) та оцінки його ефективності.

V. Науково-дослідна робота

Використання студентами практичного досвіду, набутого під час проходження практики, лабораторно-інструментальних результатів оцінки ефективності застосовуваних реабілітаційних процедур при різних

нозологічних формах захворювань, функціональних порушеннях органів і систем, зумовлених травмами, для виконання магістерської кваліфікаційної роботи.

VI. Оформлення документації для захисту практики за профілем майбутньої роботи

Кожен студент оформляє звітну документацію згідно з наведеним нижче переліком. Керівник практики з боку лікувально-профілактичного закладу пише характеристику на студента, в якій висвітлює його відношення до роботи, професійні якості, вміння застосувати на практиці знання, отриманні в університеті, та рекомендує оцінку за проходження практики. Характеристика повинна бути підписана керівником бази практики і завірена печаткою установи.

6. ДОКУМЕНТАЦІЯ ПРАКТИКИ ЗА ПРОФІЛЕМ МАЙБУТНЬОЇ РОБОТИ

У триденний термін після завершення практики, студенти повинні здати керівникові практики наступну документацію:

1. Індивідуальний план роботи практиканта.
2. Графік проходження практики.
3. Щоденник практики за профілем майбутньої роботи, завірений керівником та методистом практики лікувально-профілактичного закладу.
4. Плани проведення реабілітаційних заходів відповідно до діагнозів пацієнтів, закріплених за практикантом в ЛПЗ (2 плани проведення реабілітаційних заходів при різних захворюваннях чи видах травми).
5. Конспекти занять з лікувальної гімнастики відповідно до діагнозів пацієнтів, закріплених за практикантом у лікувально-профілактичному закладі (2 конспекти заняття з ЛФК для пацієнтів з різними діагнозами).
6. Індивідуальне завдання у вигляді реферату або електронної презентації на одну із запропонованих тем. За погодженням з керівником практики тему індивідуального завдання студент може обрати самостійно.

7. Характеристика з місця проходження практики, завірена керівником лікувально-профілактичного закладу.

Щоденник практики за профілем майбутньої роботи містить наступну інформацію:

- а) опис бази проходження практики;
- б) зміст проведеної роботи під час проходження практики у відділеннях відновного лікування лікувально-профілактичного закладу (в кабінетах ЛФК, лікувального масажу, у кабінетах фізіо-бальнеотерапії);
- в) інформацію про результати об'єктивних та лабораторно-інструментальних методів обстеження пацієнтів, закріплених за практикантом хворих (при ознайомленні з медичною документацією пацієнтів);
- г) текстовий звіт про проходження практики, в якому необхідно відобразити позитивні сторони практики, зауваження з виокремленням проблемних питань та надати пропозиції щодо шляхів їх вирішення;
- д) висновки за результатами проходження практики.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ І ПОРЯДОК ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Практика завершується диференційованим заліком. Загальна оцінка з практики за профілем майбутньої роботи складається з оцінок за всі види діяльності студента-практиканта, яку виставляє керівник практики від випускової кафедри з урахуванням оцінки, виставленої методистом лікувально-профілактичного закладу.

Оцінювання проводиться за 100- бальною шкалою. Сумарна оцінка (100 балів) включає в себе оцінку за: якість оформлення щоденника, складання планів проведення реабілітаційних заходів і конспектів занять з лікувальної гімнастики, виконання індивідуального завдання і захист практики.

№з.п.	Вид роботи	бали
1.	Оформлення щоденника практики за профілем майбутньої роботи	40 балів
2.	План проведення реабілітаційних заходів	20 балів
3.	Конспект занять з лікувальної гімнастики	20 балів
4.	Індивідуальне завдання	10 балів
5.	Захист практики	10 балів
Загальна кількість балів		100 балів

Далі 100-бальна шкала оцінювання в балах переводиться в національну шкалу оцінювання та шкалу ЕСТБ відповідно до таблиці.

Шкала оцінювання університету (в балах)	Національна шкала оцінювання (екзамен, диф.залік)	Оцінка з заліку	Шкала ЕСТБ		
			Сумарна модульна оцінка (в балах)	Оцінка за шкалою ЕСТБ	Визначення
90-100	“відмінно”	“зараховано”	90-100	А	Відмінно - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
75-89	“добре”		82-89	В	Дуже добре - вище середнього рівня з кількома помилками
			75-81	С	Добре - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
60-74	“задовільно”		67-74	О	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
			60-66	Е	Достатньо - виконання задовольняє мінімальні критерії
0-59	“незадовільно”	“незараховано”	35-59	ЕХ	Незадовільно - потрібно працювати, перед тим як отримати екзамен (залік)
			0-34	Б	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота

8. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ПІДРУЧНИКІВ, МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Основна література:

1. Епифанов В. А. Лечебная физическая культура : Учеб, пособие для ВУЗов/ В. А. Епифанов. — М. : ЕЕОТАР-МЕД, 2002. - 564с.
2. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / за ред. проф. В.В. Клапчука і проф. Г. В. Дзяка. — К. : Здоров'я, 1995. — 312с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація. - К.: Олімпійська література, 2009. - 486с.
4. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу/ за ред. В.В. Клапчука, О.С. Полянської. - Чернівці: Прут, 2006. - 208 с.
5. Основи фізичної реабілітації / Магльований А.В., В.М. Мухін, Е.М. Магльована // - Львів: Ліга-Прес, 2006 - 148 с.
6. Пархотик И.И., Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости,- К.: Олимпийская литература. 2003. - 224 с.
7. Соколовський В.С. Лікувальна фізична реабілітація / В.С. Соколовський, Н. О. Романова, О. Е. Юшковська. - Одеса: Одес. держ. мед. УН-Т, 2005. - 236 с.
8. Физическая реабилитация: учебник для студентов высших учебных заведений / Под общ. ред. проф. С.Н.Попова. Изд. 3-е. — Ростов н/Д: Феникс, 2005. — 608 с.
9. Шологон Р.П. Лікувальна фізкультура при сечокам'яній хворобі. - Дрогобич, Коло, 2004. - 135с.
10. Шологон Р.П. Методичні рекомендації до практики з фізичної реабілітації. - Дрогобич,- ДДПУ ім.І.Франка,- 2006. -65 с.

Додаткова література:

1. Інструктивно-методичні матеріали для сімейного лікаря/за ред. проф.В.М.Пономаренка,- К; 2001-198 с;
2. Лечебная физкультура в системе медицинской реабилитации / под ред. проф. А. Ф. Каптелина, И. П. Лебедевой. — М. : Медицина, 1995.

3. Мурза В.П. Фізичні вправи і здоров'я. - К: Здоров'я, 1991. - 256с.
4. Тернавой Б.А. Організація невідкладної допомоги,- К. Здоров'я,- 1995-205 с.
5. Пешкова О.В. Спортивна медицина: Навчальний посібник. - Харків: ХаДІФК, 2003. - 84 с.